

(สำเนา)

เลขรับ ๑๙/๒๕๕๒ วันที่ ๒๐ พ.ค. ๒๕๕๒

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

ที่ นร ๐๕๐๓/๘๓๑๑

สำนักนายกรัฐมนตรี

ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

๑๙ พฤษภาคม ๒๕๕๒

เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติกำลังพลสำรอง พ.ศ. .... และร่างพระราชบัญญัติรับราชการทหาร (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....
รวม ๒ ฉบับ

กราบเรียน ประธานสภาผู้แทนราษฎร

สิ่งที่ส่งมาด้วย ร่างพระราชบัญญัติในเรื่องนี้ ๒ ฉบับ

ด้วยคณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษาลงมติให้เสนอ

๑. ร่างพระราชบัญญัติกำลังพลสำรอง พ.ศ. .... และ

๒. ร่างพระราชบัญญัติรับราชการทหาร (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....

รวม ๒ ฉบับ ต่อสภาผู้แทนราษฎร

จึงขอเสนอร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวรวม ๒ ฉบับ พร้อมด้วยบันทึกหลักการและเหตุผล และบันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญ มาเพื่อขอได้โปรดนำเสนอสภาผู้แทนราษฎรพิจารณาตามรัฐธรรมนูญ แห่งราชอาณาจักรไทยต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

(ลงชื่อ) อภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ

(นายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ)

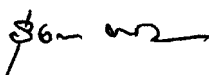
นายกรัฐมนตรี

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

โทร. ๐ ๒๒๔๐ ๙๐๐๐ ต่อ ๓๐๘

โทรสาร ๐ ๒๒๔๐ ๙๐๕๘

สำเนาถูกต้อง

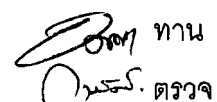

(นางสาวรุ่งนภา ขันธิโชติ)

ผู้อำนวยการกลุ่มงานระเบียบวาระ

สำนักการประชุม

วันนา พิมพ์

ทวน
ตรวจ

ร่างฯ ที่ สคก. ตรวจสอบพิจารณาแล้ว
เรื่องเสร็จที่ ๑๐๗/๒๕๕๒

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างพระราชบัญญัติกำลังพลสำรอง
พ.ศ. ....

หลักการ

ให้มีกฎหมายว่าด้วยกำลังพลสำรอง

เหตุผล

โดยที่เป็นการสมควรกำหนดให้มีระบบกำลังพลสำรองเพื่อสนับสนุนการปฏิบัติภารกิจในการป้องกันประเทศ โดยกำหนดประเภทบุคคลที่จะเป็นกำลังพลสำรอง การดำเนินการทั้งหลายเกี่ยวกับกิจการกำลังพลสำรอง รวมถึงการกำหนดหน้าที่และสิทธิของกำลังพลสำรอง ในการเข้ารับราชการทหารให้ชัดเจน เพื่อเป็นการพัฒนาระบบกำลังพลสำรองอันจะทำให้การ จัดเตรียมและการใช้กำลังพลสำรองมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๕ ในกรณีที่มีพระราชบัญญัติ พระราชกฤษฎีกา กฎกระทรวง กฎ
ข้อบังคับ หรือระเบียบใดบัญญัติถึงสิทธิหรือหน้าที่ในการรับราชการทหารในการเรียกพล
เพื่อตรวจสอบ เพื่อฝึกวิชาทหาร หรือเพื่อทดลองความพร้อม และในการระดมพล
ตามกฎหมายว่าด้วยการรับราชการทหาร ให้การรับราชการทหารดังกล่าวหมายความถึง
การรับราชการทหารของกำลังพลสำรองตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๕ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้
และให้มีอำนาจแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่กับออกกฎกระทรวง ข้อบังคับ ระเบียบ และประกาศ
เพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

กฎกระทรวง ข้อบังคับ ระเบียบ และประกาศนั้น เมื่อได้ประกาศ
ในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ใช้บังคับได้

หมวด ๑

คณะกรรมการกำลังพลสำรอง

มาตรา ๖ ให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่งเรียกว่า “คณะกรรมการกำลังพลสำรอง”
เรียกโดยย่อว่า “คกส.” ประกอบด้วย นายกรัฐมนตรีหรือรองนายกรัฐมนตรีซึ่งนายกรัฐมนตรี
มอบหมาย เป็นประธานกรรมการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม เป็นรองประธานกรรมการ
ปลัดกระทรวงกลาโหม ปลัดกระทรวงการคลัง ปลัดกระทรวงคมนาคม ปลัดกระทรวงพาณิชย์
ปลัดกระทรวงมหาดไทย ปลัดกระทรวงยุติธรรม ปลัดกระทรวงแรงงาน ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ
เลขาธิการสภาความมั่นคงแห่งชาติ อัยการสูงสุด ผู้บัญชาการทหารสูงสุด ผู้บัญชาการทหารบก
ผู้บัญชาการทหารเรือ ผู้บัญชาการทหารอากาศ ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ อธิบดีกรมประชาสัมพันธ์
เจ้ากรมเสมียนตรา ผู้อำนวยการสำนักนโยบายและแผนกลาโหม ผู้บัญชาการหน่วยบัญชาการ
รักษาดินแดน และผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งจำนวนไม่เกินหกคน เป็นกรรมการ
ให้เจ้ากรมการสรรพกำลังกลาโหม เป็นกรรมการและเลขานุการ และให้เจ้ากรม
กำลังพลทหารบก เจ้ากรมกำลังพลทหารเรือ และเจ้ากรมกำลังพลทหารอากาศ เป็นกรรมการและ
ผู้ช่วยเลขานุการ

มาตรา ๗ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสองปี
เมื่อครบกำหนดวาระตามวาระหนึ่ง หากยังมีได้แต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
ขึ้นใหม่ ให้กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระนั้นอยู่ในตำแหน่ง
เพื่อดำเนินงานต่อไปจนกว่ากรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งได้รับแต่งตั้งใหม่เข้ารับหน้าที่
กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระ อาจได้รับแต่งตั้งอีกได้
แต่จะดำรงตำแหน่งติดต่อกันเกินสองวาระไม่ได้

มาตรา ๘ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่งเมื่อ

- (๑) ตาย
- (๒) ลาออก
- (๓) เป็นบุคคลล้มละลาย
- (๔) เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ
- (๕) ต้องคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุกแม้จะมีการรอกการลงโทษ เว้นแต่เป็นการรอกการลงโทษในความผิดอันได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ
- (๖) คณะรัฐมนตรีให้ออก เพราะบกพร่องต่อหน้าที่ มีความประพฤติเสื่อมเสียหรือหย่อนความสามารถ

มาตรา ๙ ในกรณีที่กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระ หรือในกรณีที่คณะรัฐมนตรีแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิเพิ่มขึ้นในระหว่างที่กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งแต่งตั้งไว้แล้วยังมีวาระอยู่ในตำแหน่ง ให้ผู้ได้รับแต่งตั้งแทนตำแหน่งที่ว่างหรือเป็นกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิเพิ่มขึ้นอยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งได้แต่งตั้งไว้แล้ว เว้นแต่วาระเหลืออยู่ไม่ถึงเก้าสิบวันจะไม่แต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิแทนก็ได้

ในกรณีที่กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระ ให้ คกส. ประกอบด้วยกรรมการทั้งหมดที่มีอยู่จนกว่าจะมีการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามวรรคหนึ่ง

มาตรา ๑๐ ให้ คกส. มีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

- (๑) กำหนดนโยบายเกี่ยวกับกิจการกำลังพลสำรอง
- (๒) เสนอแนะคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาปรับปรุงแก้ไขกฎหมายที่เกี่ยวกับกำลังพลสำรองให้ทันสมัยและเหมาะสมกับสถานการณ์
- (๓) พิจารณากำหนดแนวทางการแก้ไขปัญหาข้อขัดข้องเกี่ยวกับกิจการกำลังพลสำรอง
- (๔) พิจารณากำหนดแนวทางการปฏิบัติเกี่ยวกับกิจการกำลังพลสำรอง
- (๕) เสนอแนะต่อกระทรวงกลาโหมในการกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการให้สิทธิประโยชน์ต่าง ๆ แก่กำลังพลสำรอง
- (๖) ศึกษาและเสนอแนะต่อคณะรัฐมนตรีเกี่ยวกับนโยบายหรือแผนการพัฒนากิจการกำลังพลสำรองและการกำหนดกำลังสำรองแห่งชาติประเภทอื่นเพื่อประโยชน์ในการเตรียมพลของประเทศ

มาตรา ๑๑ การประชุมของ คกส. ให้นำบทบัญญัติว่าด้วยคณะกรรมการที่มีอำนาจดำเนินการพิจารณาทางปกครองตามกฎหมายว่าด้วยวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองมาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๑๒ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ ให้ คคส. มีอำนาจออกคำสั่งเป็นหนังสือเรียกให้ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หน่วยงานของรัฐ และเจ้าหน้าที่ของรัฐ ส่งข้อมูลหรือเอกสารใด ๆ ที่เกี่ยวข้องมาเพื่อใช้ประกอบการพิจารณาได้ ในการนี้อาจเรียกบุคคลใด ๆ มาชี้แจงด้วยก็ได้

มาตรา ๑๓ ให้กรมการสรรพกำลังกลาโหม กระทรวงกลาโหม ทำหน้าที่สำนักงานเลขานุการของ คคส. โดยมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

- (๑) วางแผนและประสานงานการดำเนินการของ คคส.
- (๒) รวบรวมเอกสาร ข้อมูล ตลอดจนส่งเสริมการประชาสัมพันธ์ในกิจการกำลังพลสำรอง
- (๓) เป็นศูนย์กลางการติดต่อประสานงานในการดำเนินงานทั้งปวงเกี่ยวกับกิจการกำลังพลสำรอง
- (๔) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่ คคส. มอบหมาย

มาตรา ๑๔ คคส. มีอำนาจแต่งตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อพิจารณาหรือปฏิบัติการอย่างหนึ่งอย่างใดตามที่ คคส. มอบหมายได้

การประชุมของคณะอนุกรรมการ ให้นำมาตรา ๑๑ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

หมวด ๒

กิจการกำลังพลสำรอง

มาตรา ๑๕ กำลังพลสำรองมีหน้าที่เข้ารับราชการทหารในการเรียกพลเพื่อปฏิบัติราชการ เพื่อตรวจสอบ เพื่อฝึกวิชาทหาร หรือเพื่อทดลองความพร้อม และในการระดมพล

การเรียกพลเพื่อปฏิบัติราชการ เพื่อตรวจสอบ เพื่อฝึกวิชาทหาร หรือเพื่อทดลองความพร้อม ให้ทำเป็นประกาศกระทรวงกลาโหม โดยให้กระทำได้ในเวลาปกติ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กระทรวงกลาโหมกำหนด ซึ่งต้องอยู่ภายใต้ขอบเขตและวัตถุประสงค์ดังต่อไปนี้

- (๑) การเรียกพลเพื่อปฏิบัติราชการ ให้กระทำได้ในกรณีจำเป็นเพื่อเรียกกำลังพลสำรองเข้าปฏิบัติราชการของกระทรวงกลาโหมในการปฏิบัติการกิจซึ่งต้องใช้ความรู้ ความเชี่ยวชาญเป็นการเฉพาะ
- (๒) การเรียกพลเพื่อตรวจสอบ ให้กระทำได้เพื่อเรียกกำลังพลสำรองเข้ารับ การตรวจสอบสภาพ ตรวจสอบบัญชีเตรียมพล และซักซ้อมระเบียบการ เพื่อประโยชน์ในการเตรียมความพร้อมในการเรียกพลอื่น

(๓) การเรียกพลเพื่อฝึกวิชาทหาร ให้กระทำได้เพื่อเรียกกำลังพลสำรอง เข้ารับการฝึกหรือทบทวนวิชาทหาร เพื่อให้มีความรู้ความสามารถพร้อมที่จะปฏิบัติหน้าที่ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

(๔) การเรียกพลเพื่อทดลองความพร้อม ให้กระทำได้เพื่อเรียกกำลังพล สำรองเข้ารับการทดสอบแผนหรือเตรียมรับสถานการณ์ เพื่อให้สามารถปฏิบัติหน้าที่ตามแผน ที่กำหนด

การระดมพลให้กระทำได้ในเวลาที่ประเทศอยู่ในสถานการณ์คับขันเพื่อขยาย กำลังตามอัตราสงคราม โดยตราเป็นพระราชกฤษฎีกา

ให้กระทรวงกลาโหมมีอำนาจหน้าที่จัดเตรียมและอำนวยความสะดวกในการเรียกเข้ารับ ราชการทหารตามวรรคหนึ่ง

การยกเว้นหรือผ่อนผันให้กำลังพลสำรองไม่ต้องเข้ารับราชการทหาร ตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๑๖ ให้กระทรวงกลาโหมบรรจุรายชื่อกำลังพลสำรองในหน่วยทหาร และแจ้งให้กำลังพลสำรองทราบ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กระทรวงกลาโหมกำหนด

ในกรณีที่มีการเปลี่ยนแปลงภูมิลำเนาตามทะเบียนราษฎร ให้กำลังพลสำรอง แจ้งไปยังหน่วยทหารที่ตนมีรายชื่อบรรจุอยู่ ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่มีการเปลี่ยนแปลง ภูมิลำเนา

กำลังพลสำรองผู้ใดเปลี่ยนชื่อตัวหรือชื่อสกุลหรือเลขประจำตัวประชาชน ให้ผู้นั้นนำหลักฐานการเปลี่ยนชื่อตัวหรือชื่อสกุลหรือเลขประจำตัวประชาชนไปแจ้งยังหน่วยทหาร ที่ตนมีรายชื่อบรรจุอยู่ ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่มีการเปลี่ยนชื่อตัวหรือชื่อสกุลหรือ เลขประจำตัวประชาชน

มาตรา ๑๗ การเรียกพลหรือการระดมพลให้ทำเป็นหนังสือคำสั่งเรียกพล หรือหมายเรียกพล

การส่งคำสั่งเรียกพลหรือหมายเรียกพล ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ส่งทางไปรษณีย์ ลงทะเบียนตอบรับให้กำลังพลสำรอง ณ ภูมิลำเนาของกำลังพลสำรอง

ในกรณีที่ไม้อาจดำเนินการตามวรรคสองได้ ให้ปิดคำสั่งเรียกพลหรือ หมายเรียกพลนั้นไว้ในที่ที่เห็นได้ง่าย ณ ภูมิลำเนาของกำลังพลสำรอง

เมื่อได้ดำเนินการตามวรรคสองหรือวรรคสามแล้ว ให้ถือว่ากำลังพลสำรองได้รับ คำสั่งเรียกพลหรือหมายเรียกพลแล้วเมื่อครบกำหนดเจ็ดวันนับแต่วันส่งทางไปรษณีย์ลงทะเบียน ตอบรับหรือวันปิดคำสั่งเรียกพลหรือหมายเรียกพล แล้วแต่กรณี

มาตรา ๑๘ กระทรวงกลาโหมมีอำนาจรับสมัครกำลังพลสำรองเพื่อเข้ารับราชการทหารเป็นการชั่วคราวได้ในอัตรา ชั้นยศ หรือตำแหน่ง ตามที่กระทรวงกลาโหมกำหนด กำหนดเวลา หลักเกณฑ์ และวิธีการในการรับราชการทหารตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามที่กระทรวงกลาโหมกำหนด

มาตรา ๑๙ กำลังพลสำรองที่เข้ารับราชการทหารตามพระราชบัญญัตินี้ ต้องอยู่ในวินัยทหารโดยให้มีฐานะเช่นเดียวกับข้าราชการทหารหรือทหารกองประจำการแล้วแต่กรณี ตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการทหารหรือกฎหมายอื่นที่เกี่ยวกับการปฏิบัติราชการทหาร

มาตรา ๒๐ กำลังพลสำรองที่เข้ารับราชการทหาร ให้มีสิทธิได้รับค่าตอบแทน ค่าเบี้ยเลี้ยง ค่าอาหาร ค่าพาหนะ ค่าเช่าที่พัก การรักษาพยาบาล การเลื่อนยศ หรือสิทธิประโยชน์อื่น การได้รับค่าตอบแทน ค่าเบี้ยเลี้ยง ค่าอาหาร ค่าพาหนะ ค่าเช่าที่พัก การรักษาพยาบาล และสิทธิประโยชน์อื่นตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามระเบียบที่กระทรวงกลาโหมกำหนดโดยความเห็นชอบของกระทรวงการคลัง การเลื่อนยศตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กระทรวงกลาโหมกำหนด

หมวด ๓

บทกำหนดโทษ

มาตรา ๒๑ กำลังพลสำรองผู้ใดหลีกเลี่ยงหรือขัดขืนไม่เข้ารับราชการทหาร ในการเรียกพลเพื่อตรวจสอบตามมาตรา ๑๕ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามเดือนหรือปรับไม่เกินห้าพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๒๒ กำลังพลสำรองผู้ใดหลีกเลี่ยงหรือขัดขืนไม่เข้ารับราชการทหาร ในการเรียกพลเพื่อปฏิบัติราชการ หรือเพื่อฝึกวิชาทหาร หรือเพื่อทดลองความพร้อม หรือในการระดมพลตามมาตรา ๑๕ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสี่ปี หรือปรับไม่เกินแปดหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๒๓ กำลังพลสำรองที่มีรายชื่อบรรจุไว้ในหน่วยทหารผู้ใดไม่ปฏิบัติตาม มาตรา ๑๖ วรรคสองหรือวรรคสาม ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามเดือน หรือปรับไม่เกินห้าพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

บทเฉพาะกาล

มาตรา ๒๔ ให้นำกฎกระทรวง กฎ ข้อบังคับ ระเบียบแบบแผน ประกาศ คำสั่ง หรือมติของสภาภิบาลใหม่ในส่วนที่เกี่ยวกับการกำหนดให้ทหารกองเกินและทหารกองหนุนมีหน้าที่เข้ารับราชการทหารในการเรียกพลหรือระดมพล ที่ออกตามพระราชบัญญัติรับราชการทหาร พ.ศ. ๒๔๙๗ เท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับพระราชบัญญัตินี้ มาใช้บังคับกับการรับราชการทหารของกำลังพลสำรองตามพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ จนกว่าจะมีการออกกฎกระทรวง กฎ ข้อบังคับ ระเบียบแบบแผน ประกาศ หรือคำสั่ง ตามพระราชบัญญัตินี้ขึ้นใช้บังคับ

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

.....
นายกรัฐมนตรี